

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
108/2024	Formannskapet	28.11.2024
102/2024	Kommunestyret	17.12.2024

Saksbehandler: Harald Einar Erichsen
Hjemmel:

Handlingsregel om bruk av midler fra havbruksfond og disposisjonsfond

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok i sak 79/2023:

Kommunestyret vedtar at det ikke gjøres endringer som skissert i budsjettdokumentet ift å opprette et eget havbruksfond. Kommunestyret ber administrasjonen om sak som utreder eventuelle endringer av disposisjonsfondet/oppsettelse av eget havbruksfond. Kommunestyret ber om at det i 1. halvår 2024, fremmes sak om handlingsregel for bruk av midler fra disposisjonsfondet/havbruksfondet.

Rødøy kommune har de senere år fått tilført betydelige inntekter som følge av kraft som produseres i kommunen, og i form av overføringer fra Havbruksfondet. En stor del av disse midlene har blitt avsatt i vårt disposisjonsfond for framtidige investeringer og bruk, og en viss andel har også årlig blitt benyttet til å styrke kommunens driftsbudsjett. På denne måten har Rødøy kommune kunnet gi et styrket tjenestetilbud til befolkningen. I årene framover forventes fortsatt gode inntekter fra nevnte kilder, samtidig som at demografiutvikling og synkende folketall de siste årene forutsetter større omlegging av fordelingen av midlene mellom de ulike sektorene. I tillegg er det et etterslep på investeringssiden på bygninger som tilsier økt budsjettering til nybygging, renovering og vedlikehold av kommunens bygningsmasse. Det er derfor fornuftig å utarbeide gode retningslinjer for hvordan inntektene fra konsesjonskraft og havbruksfond samt disposisjonsfond, kan benyttes.

Havbruksfondet fordeler kommuner og fylkeskommuners andel av inntektene fra oppdrettsnæringen. Årlig mottar Havbruksfondet 55 prosent av inntektene for salg av nye oppdrettstillatelser. I tillegg tilføres Havbruksfondet i sin helhet midler fra produksjonsavgiften på oppdrett av fisk. Utbetalingen fordeles med 20 prosent til fylkeskommuner og 80 prosent til kommuner.

Rødøy kommune står som påpekt i perspektivmeldingen for 2025 i en særstilling økonomisk gjennom sine ekstra inntekter fra Havbruksfond samt kraftproduksjon. Samlet sett gir direkte inntekter fra havbruk samt kraftproduksjonen årlige gjennomsnittlige inntekter på Mnok 41,669 i inneværende økonomiplan periode for årene 2024 til 2027.

Kraftinntektene og inntektene fra Havbruksfondet har hatt følgende utvikling de siste 5 år:

Beløp i hele 1.000	2019	2020	2021	2022	2023
Konsesjonskraft	0	0	3 424	2 122	4 311
Konsesjonsavgift	1 367	-97	148	126	107
Naturressursskatt	1 267	1 227	1 245	1 180	349
Eiendomsskatt	10 121	11 937	13 141	14 380	15 157
Overføring Havbruksfond	7 410	23 842	14 105	38 883	19 341
SUM	20 165	36 909	32 064	56 691	39 265

Inntektene fra Havbruksfondet tilføres Rødøy kommune via de ulike lokaliteter for oppdrett som er registrert i kommunen. Følgende lokaliteter er registrert i Akvakulturregisteret pr 01.09.2024 og danner grunnlag for årets utbetaling på Mnok 52,349.

KOMMUNE	LOKNR	LOKALITET NAVN	KAPASITET	Andel i %	KOMMUNENS JUSTERTE KAPASITET
RØDØY	11074	KVALVIKA	3120	100 %	3120
RØDØY	11076	DIGERMULEN	3120	100 %	3120
RØDØY	11087	BUKKØYA Ø	3600	100 %	3600
RØDØY	11144	SVINVÆR	6240	100 %	6240
RØDØY	13124	STORSTROMPAN	4680	100 %	4680
RØDØY	22796	RENGA S	4680	100 %	4680
RØDØY	28896	STANGHOLMEN	3120	100 %	3120
RØDØY	30097	DJUPVIK	3120	100 %	3120
RØDØY	35977	LIAN	3900	100 %	3900
RØDØY	36517	SELSØYVÆR	3120	100 %	3120
Rødøy	45002	Korsvika	5460	0,69 %	38
RØDØY	45016	Kjøløyvæer	3120	100 %	3120
RØDØY	45044	Linesvika	3120	100 %	3120
RØDØY	45080	HESTVIK	3600	100 %	3600
RØDØY	45140	NORDSKAFTET	3120	100 %	3120

Perspektivmeldingen for Rødøy oppsummerer de mest sentrale utfordringer som kommunen vil måtte forholde seg til i den nære fremtid:

1. Befolkningsutvikling og Demografi

Aldrende befolkning: Meldingen viser at kommunen står overfor en betydelig aldring av befolkningen, som vil føre til økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. I tillegg vil andelen av den arbeidsdyktige befolkningen reduseres, noe som kan føre til lavere skatteinntekter.

Tilflytting og Innvandring: En viktig forutsetning for å lykkes med fremtidige leveranser av bærekraftige offentlige tjenester er hvordan kommunen evner å tiltrekke seg nye innbyggere. Særlig gjelder dette for unge og familier, for å opprettholde en balansert befolkningssammensetning.

Meldingen understreker viktigheten av boligpolitikk, gode skole- og fritidstilbud, og integreringstiltak for å støtte dette.

2. Økonomisk Bærekraft og Utfordringer

Skatteinntekter og Statlige Overføringer: Kommunens inntekter vil i stor grad være avhengige av utviklingen i antall skattebetalere og statlige overføringer. Økt press på utgifter, spesielt innen helse- og omsorgssektoren, kan skape økonomiske ubalanser i drift om ikke effektiviseringstiltak iverksettes. Inntekter fra Havbruksfond samt kraft vil også i fremtiden være viktige tilleggssinntekter for Rødøy kommune. En langsiktig forvaltning av disse særinntektene vil være avgjørende for kommunens evne til å gjennomføre nødvendige strukturendringer samt sikre en nødvendig modernisering av Rødøy-samfunnet.

Effektiv Ressursbruk: For å møte fremtidige økonomiske utfordringer, anbefaler meldingen innovasjon i tjenesteleveringen, som digitalisering av tjenester og samarbeid mellom kommuner for å oppnå stordriftsfordeler. Det legges også vekt på betydningen av å redusere administrasjonskostnader samt en effektiv forvaltning og fornying av kommunens formålsbygg.

3. Infrastruktur, Næringsutvikling og Arbeidsmarked

Investering i Infrastruktur: Meldingen viser behovet for kontinuerlige investeringer i infrastruktur, som oppgradering av veier, samferdselstilbud på sjø, kollektivtransport, og utvikling av bredbånd og digitale tjenester for å støtte både innbyggere og næringslivet. Dette vil bidra til å kunne sikre tilgangen på tjenester og arbeidsplasser.

Tilrettelegging for Næringsutvikling: En bærekraftig fremtid krever et aktivt næringsliv. Kommunen bør jobbe med å skape attraktive forhold for bedrifter gjennom næringsarealer, gunstige rammevilkår, og samarbeidsprosjekter mellom offentlig og privat sektor. Utvikling av lokale arbeidsplasser vil bidra til økt sysselsetting og redusert pendling.

4. Klima, Miljø og Bærekraft

Klimatilpasning: Kommunen må forberede seg på konsekvensene av klimaendringer, som mer ekstreme værforhold og flomrisiko. Dette krever tilpasning av arealplanlegging, inkludert flomsikring og grønne områder. Videre må kommunen arbeide med å redusere utslipp gjennom energieffektivisering, grønn transport, og satsing på fornybare energikilder.

Bærekraftige Løsninger: Bærekraft står sentralt i perspektivmeldingen, med anbefalinger om at kommunen skal ta en ledende rolle i å fremme miljøvennlig praksis både i offentlig sektor og blant innbyggere og næringsliv. Dette inkluderer sirkulærøkonomi, avfallshåndtering, og investeringer i grønn teknologi.

5. Velferdstjenester og Sosial Inkludering

Helse- og Omsorgstjenester: En aldrende befolkning vil kreve en betydelig økning i omsorgstjenester. Meldingen legger vekt på behovet for å fokusere på effektiv drift av kommunens institusjonsdrift, styrke hjemmebaserte tjenester, utvikle nye former for eldreomsorg, og utnytte teknologiske løsninger som velferdsteknologi for å effektivisere tjenestene.

Utdanning og Oppvekst: Det er viktig å sikre et godt barnehage- og skoletilbud som støtter både barnas læring og foreldrenes mulighet til å delta i arbeidslivet. En kraftig reduksjon i antall elever i skolepliktig alder vil medføre et behov for strukturelle endringer innen oppvekstsektoren. Meldingen understreker også behovet for et inkluderende miljø som fremmer likestilling og like muligheter for alle barn, uavhengig av bakgrunn.

Sosiale Ulikheter: Et økende fokus på å redusere sosiale forskjeller og forebygge utenforskap er avgjørende for å sikre sosial bærekraft og god inkludering i kommunen. Tiltak som inkluderer

integrering av innvandrere, arbeidsmarkedstiltak for utsatte grupper, og styrking av fritidstilbud vil bidra til å bygge et mer inkluderende lokalsamfunn.

6. Politisk Styring og Strategisk Planlegging

Langsiktig Planlegging: Meldingen oppfordrer til helhetlig og langsiktig planlegging som er tilpasset fremtidige utfordringer. Kommunen må være forberedt på å tilpasse seg raskt endrede forhold, både økonomisk og samfunnsmessig, gjennom fleksible strategier og effektive styringsverktøy. Dette vil ventelig utfordre kommunens evne for i fremtiden å kunne levere fullverdige tjenester ovenfor samtlige av kommunens 14 grunnkretser.

Samarbeid og Partnerskap: For å lykkes med de langsiktige målene, må kommunen styrke samarbeidet med andre kommuner, regioner, næringslivet og frivillige organisasjoner. Dette vil skape synergieffekter og sikre bedre utnyttelse av ressurser

Vurderinger

De 6 sentrale utfordringene som Perspektivmeldingen oppsummerer samsvarer i stor grad med kommunens samfunnsplan, hvor en bærekraftig utvikling, folkehelse og klimatilpasning er et overordnet tema for hele kommuneplanen. Inneværende kommuneplans fem definerte satsingsområder beskriver det strategiske retningsvalget for samfunnsutviklingen i Rødøy. Disse er definert som;

- Oppvekst – livsmestring og kvalitet
- God helse og omsorg – gjennom hele livet
- Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst
- Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskapning
- Arealstrategiene – realisere fordelene ved god plass

Skal de strategiske ambisjonene som ligger i kommunens planverk kunne gjennomføres må kommunen de nærmeste årene ha økonomisk evne til å kunne realisere fremtidige planlagte investeringer. Dette vil kreve at kommunens egenkapital til å finansiere investeringer økes, for å hindre en ytterlig økning av gjeldsgraden. Gjennom de årlige utbetalingene fra Havbruksfondet bør kommunen, med rette prioriteringer, være i stand til i stor grad å finansiere disse tiltakene, uten låneopptak som overstiger de årlige betalte avdrag på eksisterende lån. Dette krever imidlertid en stram budsjett disiplin samtidig som det politisk må gjøres bevisste prioriteringer for å legge til rette for en strukturendring innenfor spesielt de to store sektorene helse og oppvekst.

Kommunestyret i Rødøy har vedtatt finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, i tråd med ny kommunelov. Disse er senere nedfelt i økonomireglementets kapittel 6. Måltallene bør som kjent være langsiktige, realistiske og oppnåelige, og de skal bidra til å sikre forsvarlig økonomiforvaltning og økonomisk handlingsevne – kommunal økonomisk bærekraft – over tid.

Rødøy kommune skal med bakgrunn i vedtak i K-sak 079/2023 ha følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat 7 %
- Disposisjonsfond 20 %
- Netto lånegjeld 75 %

Fastsettelse av disse måltallene er i stor grad utledet av «gjeldende praksis» blant norske kommuner. Måltallene skal være retningsgivende for kommunens årlige budsjettarbeide og avspeile en forsvarlighet i kommunens økonomiforvaltning. De enkelte års regnskap for Rødøy kommune blir i stor grad påvirket av utbetalingen fra Havbruksfondet. Dette medfører at måloppnåelsen av de finansielle måltall i stor grad blir styrt av de årlige variasjoner fra slik utbetaling. Ideelt sett bør derfor disse utbetalinger fra Havbruksfondet tas ut av de finansielle måltall på en slik måte at disse i større grad avspeiler kommunens faktiske langsiktige økonomiforvaltning. De siste 4 årenes utbetaling fra

Havbruksfondet har i snitt gitt Mnok 31,169 i utbetaling fra havbruksfondet, med lavest utbetaling i 2021 på Mnok 14,105 og høyest utbetaling i 2024 på Mnok 52,349.

For å illustrere effekten av inntekter fra havbruksfondet på måltallet netto driftsresultat i % av brutto inntekter vises det til tabellen nedenfor:

	2021	2022	2023
Brutto driftsinntekter	186 660	218 866	216 047
Netto driftsresultat	2 340	34 861	22 925
Netto driftsresultat i % - årsregnskap	1,25 %	15,93 %	10,61 %
Inntekter fra			
Havbruksfond	14 105	38 883	19 341
Engangseffekt pensjon	0	0	21 491
Netto driftsresultat ex. inntekter fra			
Havbruksfond og engangseffekt av pensjon	-11 765	-4 022	-17 907
Netto driftsresultat i % - korrigert	-6,82 %	-2,23 %	-9,10 %

Av tabellen fremgår det at Rødøy kommune i perioden 2021 til 2023 ifølge vedtatt årsregnskap har nådd sitt mål om minimum 7% netto driftsresultat i årene 2022 og 2023. Tas effekten av inntekter fra Havbruksfondet, samt engangseffekten fra pensjon for 2023, ut av beregningen har det korrigerede måltallet for netto driftsresultat vært kraftig negativt for samtlige av disse 3 årene. Dette illustrerer kommunens utfordringer med å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning og økonomisk handlingsevne – kommunal økonomisk bærekraft – uten å være sterkt avhengig av inntektene fra havbruksfondet.

Som illustrert ovenfor så har Rødøy kommune betydelige inntekter også fra den kraftproduksjon som skjer i kommune. Disse inntektene er over tid økende og utgjør for 2023 Mnok 19,9. Ideelt sett burde disse ekstra inntekter til kommunen være tilstrekkelig for å sikre et netto driftsresultat på nivå 1,75%, noe som er målsatt av TBU for kommune-Norge uten noen form for ekstra inntekter fra naturressurser. Rødøy kommune er imidlertid avhengige av ytterligere årlige inntekter fra Havbruksfondet tilsvarende et nivå Mnok 19 for å kunne vise til et netto driftsresultat på 1,75%. (beregning basert på årsregnskap for 2023).

Konklusjon og anbefaling

En bærekraftig bruk av inntektene fra Havbruksfondet innebærer blant annet å forvalte midlene på en måte som skaper langvarige økonomiske, sosiale og miljømessige fordeler for lokalsamfunnet. Kommunens økonomiske opplegg bør derfor, som tidligere påpekt, i størst mulig grad baseres på at tjenesteleveransen finansieres av løpende overføringer fra staten og egne driftsinntekter, mens de variable havbruksinntektene og de variable inntektene fra kraftproduksjonen i hovedsak bør gå til utgifter som vedrører kommunens samfunnsutviklerrolle. En slik prioritering av de ekstra inntekter som tilfaller kommunen gjennom Havbruksfondet medfører også at de aktuelle prioriteringer kan styres mer fleksibelt i takt med den faktiske inntektssiden.

For å oppnå dette må derfor avhengigheten av inntektene fra Havbruksfondet gradvis reduseres slik at disse i større grad kan kanaliseres mot prioriterte investeringer. Likeledes bør en andel av inntektene settes av i fond som sikrer at også fremtidige generasjoner kan nyte godt av ressursene som skapes gjennom havbruksnæringen. Dette vil kunne bidra til å balansere behovet for kortsiktige investeringer mot hensyn til langsiktig økonomisk bærekraft.

På denne bakgrunn anbefales det at kommunestyret vurderer dagens finansielle måltall slik at disse i større grad reflekterer kommunens faktiske langsiktige økonomiforvaltning. Måltallene må likeledes være langsiktige, realistiske og oppnåelige. Sistnevnte innebærer som illustrert ovenfor blant annet at det må regnes med bruk av en andel av kommunens Havbruksinntekter for å kunne balansere de kommende års budsjett. Denne andelen bør imidlertid gradvis reduseres da dagens avhengighet av disse inntektene ikke er bærekraftig over tid. Fremtidige måltall for Rødøy kommune bør som en følge av dette bestå av følgende elementer:

- Årlige budsjetterte inntekter fra Havbruksfond til årets drift.
- Netto driftsresultat i % - korrigert for avvik mellom budsjetterte inntekter fra Havbruksfond og faktisk årlig tilførte inntekter fra Havbruksfond, 1,75%
- Disposisjonsfond eks havbruksfond, 20%
- Havbruksfond, minimum Mnok 20
- Netto lånegjeld, maksimalt 75%

I disse måltallene ligger det at det anbefales å opprette et separat disposisjonsfond hvor den årlige differansen mellom faktisk utbetaling fra Havbruksfondet og budsjettert bruk av disse inntektene til drift avsettes. En slik prioritering vil i større grad bidra til å synliggjøre Havbruksinntektene og derigjennom kunne prioritere bruk av disse ved gjennomføring av kommunens strategiske investeringer. Det understrekes at nytt Havbruksfond vil være et ubundet disposisjonsfond. Ubundne fond er frie fond som står til kommunestyrets disposisjon. Dette er midler som kan omdisponeres av kommunestyret året etter avsetningen, med mindre årsregnskapet for kommunen samlet sett har gått med merforbruk. Avsetninger til Havbruksfondfond skjer alltid fra driftsregnskapet. Havbruksfondet kan brukes til både drifts- og investeringsformål. Ved bruk til investeringsformål må midlene overføres fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet på art 570 Overføring til investeringsregnskapet.

Slikt Havbruksfond bør i lys av de betydelige utbetalingene som er mottatt i år etableres i forbindelse med årsavslutningen for 2024, hvor det søkes å overføre tilstrekkelige midler til Havbruksfondet for å sikre at dette ved inngangen til ny økonomiplanperiode er av en størrelse som minimum vedtatt i de nye handlingsreglene/finansielle måltall for Rødøy kommune.

For kommende økonomiplanperiode 2025 – 2028 bør det likeledes være et mål at kommunen gradvis faser ut sin avhengighet til inntektene fra Havbruksfondet. Slik omstilling tar erfaringsmessig tid og krever bevisste prioriteringer i planperioden. Det er tidligere dokumentert at det med dagens drift er behov for å tilføre driften årlig inntekter fra Havbruksfondet på nivå Mnok 19. En gradvis nedtrapping av denne avhengigheten bør derfor legges inn som ekstra måltall i økonomiplanperioden. Det foreslås derfor at dette måltallet i planperioden settes til:

	2025	2026	2027	2028
Budsjetterte inntekter fra Havbruksfond i drift Mnok	16 000	12 000	10 000	6 000

Tabellen indikerer en årlig effektivisering innen den kommunale driften på:

	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Årlige effektiviseringskrav i drift Mnok	3 000	4 000	2 000	4 000

Kommunedirektørens innstilling

En bærekraftig bruk av inntektene fra Havbruksfondet innebærer blant annet å forvalte midlene på en måte som skaper langvarige økonomiske, sosiale og miljømessige fordeler for lokalsamfunnet. Kommunens økonomiske opplegg bør derfor i størst mulig grad baseres på at tjenesteleveransen finansieres av løpende overføringer fra staten, egne driftsinntekter og kommunens ekstra inntekter fra kraftproduksjonen.

Fremtidige måltall for Rødøy kommune bør som en følge av dette bestå av følgende elementer:

- Årlige budsjetterte inntekter fra Havbruksfond til årets drift (Mnok).

2025	2026	2027	2028
16 000	12 000	10 000	6 000

- Netto driftsresultat i % - korrigeret for avvik mellom budsjetterte inntekter fra Havbruksfond og faktisk årlig tilførte inntekter fra Havbruksfond, 1,75%
- Disposisjonsfond eks havbruksfond, 20%
- Havbruksfond, minimum Mnok 20
- Netto lånegjeld, maksimalt 75%

Havbruksfond etableres som særskilt ubundet disposisjonsfond i forbindelse med årsavslutningen for 2024, hvor det søkes å overføre tilstrekkelige midler til Havbruksfondet for å sikre at dette ved inngangen til økonomiplanperioden 2025-2028 er av en størrelse som minimum vedtatt i de nye handlingsreglene/finansielle måltall for Rødøy kommune.

Rødøy kommune, 04.11.2024

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

<Den veiledende teksten om hvert mål fjernes til fordel for hvordan ditt prosjekt svarer ut minimum ett av bærekraftsmålene. Skriv inn hvordan mål i folkehelseplanen og klima- og energiplanen realiseres i samsvar med bærekraftsmålene. Slett radene som ikke brukes slik at du kun står igjen med bærekraftsmål(ene) som du har svart ut. For mer informasjon: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal> >

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

Fattigdom handler om mangel på trygghet, forutsigbarhet, valgmuligheter og innflytelse. For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.

<p>2 UTRYDDE SULT</p> 	<p>Sult og feilernærning er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.</p>
<p>3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET</p> 	<p>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</p>
<p>4 GOD UTDANNING</p> 	<p>En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.</p>
<p>5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE</p> 	<p>Ulikhet mellom menn og kvinner er spesielt synlig i fremtredende posisjoner. 1 av 3 kvinner rammes av fysisk eller seksuell vold. Seksuell og reprodutiv helse vektlegger muligheten til å leve ut sin seksualitet uten tvang eller diskriminering, samt muligheten for selvbestemmelse innen reproduktivitet.</p>
<p>6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD</p> 	<p>Fokus på bedre forvaltning av vannressurser lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt, ved å måle graden av tilgang til rent vann og gode sanitærforhold. Dette innebærer målingen av hvor mye vann som blir brukt, hvor mye som er vernet og renset og gjenvunnet.</p>
<p>7 REN ENERGI TIL ALLE</p> 	<p>Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Tilgang til energi står i sentrum av så nær som alle utfordringer og muligheter vi møter i dag. Det kan dreie seg om jobber, sikkerhet, klimaendringer, matproduksjon eller muligheter for økt inntekt.</p>
<p>8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST</p> 	<p>Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.</p>
<p>9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR</p> 	<p>Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.</p>
<p>10 MINDRE ULIKHET</p> 	<p>For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.</p>
<p>11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN</p> 	<p>Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst i et land. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. Vanlige utfordringer i byer: for mye trafikk og luftforurensning, for lite penger til offentlige tjenester og mangel på gode boliger.</p>

<p>12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON</p> 	<p>Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbraker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruke endre livsstil.</p>
<p>13 STOPPE KLIMAENDRINGENE</p> 	<p>Klimaendringer er et globalt spørsmål og kjenner ingen landegrenser. Derfor må vi også finne globale løsninger. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO₂, må det satses langt mer på annen ren energi. 2 graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare.</p>
<p>14 LIVET I HAVET</p> 	<p>Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.</p>
<p>15 LIVET PÅ LAND</p> 	<p>Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. Målets hovedfokus er å bevare klodens biologiske mangfold, fremme bærekraftig bruk av ressursene og dele godene av genetiske ressurser rettferdig.</p>
<p>16 FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNGEREDE INSTITUSJONER</p> 	<p>Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, stanse overgrep og utnyttning, samt fremme rettsstaten. Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer som gir lydhøre, inkluderende, med-bestemmende og representative beslutningsprosesser. Målet skal også fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling.</p>
<p>17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p> 	<p>For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.</p>

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy formannskap i møte 28. november 2024, Rødøy rådhus.

Av 5 medlemmer var 5 til stede (medregnet møtende varamedlemmer).

108/2024 Handlingsregel om bruk av midler fra havbruksfond og disposisjonsfond

Formannskapets behandling i møte den 28.11.2024:

Kommunedirektørens innstilling:

En bærekraftig bruk av inntektene fra Havbruksfondet innebærer blant annet å forvalte midlene på en måte som skaper langvarige økonomiske, sosiale og miljømessige fordeler for lokalsamfunnet. Kommunens økonomiske opplegg bør derfor i størst mulig grad baseres på at tjenesteleveransen finansieres av løpende overføringer fra staten, egne driftsinntekter og kommunens ekstra inntekter fra kraftproduksjonen.

Fremtidige måltall for Rødøy kommune bør som en følge av dette bestå av følgende elementer:

- Årlige budsjetterte inntekter fra Havbruksfond til årets drift (Mnok).

2025	2026	2027	2028
16 000	12 000	10 000	6 000
- Netto driftsresultat i % - korrigert for avvik mellom budsjetterte inntekter fra Havbruksfond og faktisk årlig tilførte inntekter fra Havbruksfond, 1,75 %.
- Disposisjonsfond eks havbruksfond, 20 %.
- Havbruksfond, minimum Mnok 20.
- Netto lånegjeld, maksimalt 75 %.

Havbruksfond etableres som særskilt ubundet disposisjonsfond i forbindelse med årsavslutningen for 2024, hvor det søkes å overføre tilstrekkelige midler til Havbruksfondet for å sikre at dette ved inngangen til økonomiplanperioden 2025-2028 er av en størrelse som minimum vedtatt i de nye handlingsreglene/finansielle måltall for Rødøy kommune.

Fellesforslag:

Formannskapet er fornøyd med utredet sak om handlingsregel for bruk av midler fra havbruksfond og disposisjonsfond. Handlingsregelen vil ha direkte innvirkning på budsjett 2025 og økonomiplanperioden 2025-2028.

Saken tas til orientering og videresendes til kommunestyret for behandling.

Vedtak:

Som forslaget. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret 03.12.24

June Vibeke S. Brandth, spesialkonsulent